Уличална статийка

ЗА КИНОТО

НЕЗНАМЪ дали ще се намѣри дете, което да не е чувало за кино̀то. Всички, вѣрвамъ, знаятъ нѣщо за него.

Гражданчетата не вѐднажъ, не дважъ сѫ ходили на кино̀. Даже нѣкои забравятъ уроци и училище и много често го посѣщаватъ. Има деца, които много подобре и повече знаятъ за актьоритѣ и актриситѣ, които играятъ, отколкото уроцитѣ си.

Никой не може да отрече, че днесъ кино̀то става все по-любимо и по-любимо развлѣчение на възрастни и деца. Сѫщо никой не може да отрече и голѣмата полза отъ него. Затова кино̀то все повече и повече се развива, усъвѫршенствува и разпространява. Въ най-последно время то се мѫчи да замѣсти и театъра, сѫщо като изобретива говорещия кинематографъ. То се знае, че това не може да стане, защото и кино̀то, и театъ̀ртъ си имать свои особености, които не позволяватъ едно̀то да измѣсти друго̀то. И театъ̀ртъ ще си остане да сѫществува, както е било отъ нѣкове, и кино̀то ще продължава да си върви по свой пѫть. Тѣ взаимно ще се попълватъ.

Както всѣко нѣщо, макаръ и добро, може да донарви зло, ако се злоупотрѣбява сѣ него, тъй и кино̀то може да принесе вреда, когато се забрави, че то е предназначено за поука и приятно развлѣчение.

Тѣзи, които изработватъ картинитѣ за представяне на кино̀ (или както се наричатъ **филми**), отъ жажда за голѣми печалби, забравятъ понѣкога за каква трѣбва да служи кино̀то, и произвеждатъ такива филми, които показватъ само лошото, гнилото, вредното въ живота. Такива картини не трѣбва да се гледатъ по никакъвъ начинъ отъ децата. За тѣхъ има други, отъ които ще добиятъ само поука и знания. Има филми, които представятъ нѣща, които не могатъ да се видятъ въ действителность. Напримѣръ, единъ такъвъ филмъ може да ви заведе въ далечни страни, да ви запознае съ мѣстности и хора, които вие никога не бихте имали възможность да ги видите. Другъ филмъ ще ви възкреси нѣкоя историческа случка. Ще видите нагледно и живо, какъвъ е билъ нѣкога животътъ на хората, какъ сѫ се облѣкали и т. н. И още много други хубави нѣща може да ви покаже кино̀то. И това може да направи само то и въ това е неговата голѣма полза за децата.

Такива картини гледайте, деца, отбѣгвайте лошитѣ. Слушайте съветитѣ на родителитѣ и учителитѣ си. Тѣ знаятъ, кое е полезно и хубаво за васъ. Но тъкъ не трѣбва да се и прекалява. Не трѣбва всичкитѣ си пари да давате само за кино, а да забравяте да си купувате хубави книжки, списания и вестници. Не трѣбва да забравяте и хубавитѣ детски забави. Знайте, че трѣбва да събирате отъ всичко по-малко, защото за въ̀ живота е нуждно много и много да се знае — и полезно и добро.

Сѣ. Н. Любинъ

ПРОЛѢТЪТА ПРИСТИГА!

БАБА Зима сѫрдита и намрьщена дълго време фучи и бѣснува по нашъ. Тукъ снѣгъ натрупа, тамъ — пѣрсти. Въ ледъ скова рѣки и езера. Дъ̀ждъ, дъ̀ждъ, дъ̀ждъ. Тъ своитѣ вѣтрища и викрища и ни омрѣзна. . . Лютъ бѣше Баба Зима. Сѫрдита и зла. . . .

Но най-много тя се сердѣше на Слънцето. Его, то почна, отъ извесно време, всѣки денъ все повече и повече да свѣти и по-дълго. И почна да грѣе не тъ̀ лесно, колкото до сега, какато презъ зимата. Отъ слѣдствие топлина утъкнаха зимнитѣ викри. Слѣдъ стана по-мекичекъ, студъ̀тъ по-слабъ.

„ПРОЛѢТЪТА е близко, пролѣтъта е близко!" — изведнѫжъ се изразиха загрѫдкия гарнитѣ, когато прелитатъ отъ къмъ Балкана. „Защо вие лъжливо грачите?" — разлюти се на тѣхъ Баба Зима и изсъска по-страшно. Но не сполучи. Ето чуха и останалата весть птичитѣ, които останаха при зимата при насъ. Чуха това врабчетата, врабчетата, сѫракитѣ и се вдигна такава врѣва, че Баба Зима ушитѣ писнаха. Изпраша и изчезна студъ — новъ праз̀ъ, а тъ не се спрѣ̀ха. Прелетѣхъ на орляци, на орляци, какъ е по-тупло и едно и сѫщо повтарятъ: „Пролѣтъ е близко, пролѣтъта е близко!" . . .

ПОСТСЛАБНА Баба Зима, напуснаха я силитѣ ѝ, и тя заплака. Капъ-капъ-капъ — капятъ нѣкинтѣ сълзи, и по земята вече шумятъ ручейчета отъ стопени снѣгъ, шумятъ, бѣгатъ и пѣятъ: „Пролѣтъ е пристигна! Пролѣтъта пристига!" . . . Зарадва се земята, отърси снага . . . смъкна отъ себе си снѣжната покривка, разчули ледничетѣ окови. Дори и рѣкатъ се наду отъ радость, строши почернѣлия ледъ. Заплаваха голѣми кѫсове ледъ по течението на рѣкатъ. Плуватъ тѣ и сѫрдѣ пролѣтнѣ шумъ се носятъ надалечъ единъ слѣдъ другъ, единъ слѣдъ другъ.

„А НАИСТИНА мирише на пролѣтъ", — проговори Баба Зима, — „ето вече и пѫкитѣ на дърветѣ се пукатъ, пъкъ и главата ми се замайва отъ птичата врѣва." — И бѣрза Баба Зима по-скоро да си отиде на северъ, гдето е вѣченъ студъ, и вѣченъ снѣгъ и ледъ.

НА ВРЕМЕ се прибра Баба Зима, защото наистина дойде пролѣтъта. Какъ всичко се зарадва! . . . А тя ида млада, красива — приставала по полѣтата, по ливадитѣ, по горитѣ съ кошница въ рѫка и хвърля на лѣво и на дѣсно пролѣтна трева и цвѣта — коничета, иглики, теменужки и момина сълза.

И ВЕДНАГА всичко се сѫживи. Размѫрдаха се катеричкитѣ, сѫбудиха се мечкитѣ, изкочиха и пълзнаха по бѣлия слѣтъ калинки, бръмбарчета, пѣвчета. Пробудиха се и весело запяваха гушерѣтѣ. По ливадитѣ затрепкаха пъстри пеперуди, забѫрхчаха пчелицит.

Загрижи се и човѣкътъ — почва и той да се готви за пролѣтната работа.

Снѣжинко

ЦВѢТЪТ НА ПРОДАТА

СЪСЪНКА

НА високия пѣсъчен ридъ, обрасналъ съ изтравенчета, на пригорѣ се подалъ до божия свѣтъ нѣкакво сѫхемъ неприлекателно растенийце. Нѣмнитѣ ѝ сиво-сребристи, кадифени кичурчета се показватъ отъ земята къмъ животворнитѣ лѫчи. Почакайте, ще минатъ нѣколко дни, кичурчета ще се разтворятъ, ще се изправятъ и вие ще видите красивото цвѣтче на **съсъ̀нката**.

Стѣблото на съсъ̀нката е тъ̀нко и кр̀ъглоЗеленитѣ кадифени листица, които излизатъ отъ корененцѣтѣ, сѫ дрести и нацѣпени, обрасли съ тъ̀нки и мъ̀нички ивици, наредени като бразди и покрити съ̀ къ̀ръ. Съ̀ къ̀ръ е покрито и стѣблото. Въ горния край на стѣблото е цвѣтчето, което има форма на звънче, на „ленвенче", какъ̀то е обикновено да се отличава̀тъ. Въ сѫрдата му сѫ тичинки, катъ цилиндрѣче съ жълтеникави несѫ̀ни нишчици, украсени съ прашецъ. Надъ тѣ̀зи красивни кичурчета се вижда лилавото ярко на зелениковато-синьо̀ то цвѣтче. Тъй погледнато, цвѣтчето на съсъ̀ката прилича на лилавокафяв рѫ̀ченъ торбичка, до половината напълнена съ̀ цвѣто̀. Когато прецъфти цвѣтчето, на неговото мѣ̀сто се появяватъ цѣла купчинка семенца, подобни да кѣнде на метличка. Всѣко семенце е отдѣлно, е снабдено съ̀ дълго перо̀ и нарастъ̀ле, благодарение на което то може свобо̀дно да лети по въздуха.

Съсъ̀ката рости обикновено на отмрѣта слънчево мѣсто и е изложена на опасностьта да попадне въ̀ устѣта на нѣкое тревоядно животно. Но̀ животнитѣ не обичатъ да я ядатъ. Съсъ̀ката се защитява отъ тѣхъ съ̀ своя вкусъ̀ то̀ъ, който, между другото, се употрѣбява за̀ лѣкарство въ̀ медицината.

Поопитайте се да изорѣте съсъ̀ката отъ земята. Това не ще ви да̀ отдаде тъй лесно. Корененъ ѝ е тъ̀рде дъ̀лъ̀ — той е почти 7 пѫти по-дъ̀лъ̀ отъ̀ стъ̀лото. Това е, защото тя расте на сухи мѣ̀ста, кѫдето влагата е тъ̀рде малко и корененъ ѝ се завирать̀ дъ̀боко въ̀ земята.

Има една хубава приказка, въ̀ която се разправя, защо съсъ̀ката се появява най-рано отъ всички други пролѣтни цвѣтчета.

Приказка за съсъ̀ката

Както всѣко̀ дете, тъ̀й и всѣко̀ цвѣтче има своя рождена майка. Само съсъ̀ката е имала нѣщеха. Рожденитѣ майки не бъ̀рзали да пускатъ другитѣ цвѣтенца толкова рано надъ̀ земята. Страхували се тѣ, да не би да пострадатъ нѣ̀мнитѣ нѣ̀ дечица отъ студе, нитѣ пролѣтни утрини. А нѣщеха на съсъ̀ката, напротивъ, бъ̀рза ли, бъ̀рза какъ̀ по-скоро съсъ̀ката на̀ божи свѣтъ да покаже, бѣ̀зда я жали, бѣ̀зъ да се грижи, че слънцето ощe не е стоплило въ̀здуха и земята.

Но единъ денъ, излиза съсъ̀ката по̀ръ̀ка на майка си изпо̀дъ̀ земята, полягда наоколо — навсѣкѫде тъ̀жно, не вижда нито едно цвѣтенце.

Студено било. Помрѫзва отъ студъ съсъ̀ката, навежда главица къ̀м̀ земята, и горчиво заплаква за своята сѫдба — нѫ̀ма̀ и, че се появи на свѣта сама-саминка.

Но ето малко по-малко почнали да се подавать отъ земята и други цвѣтенца. Разсеелила се съсъ̀ката, почнала усмихнато да клима глава и да говори: „О, аз̀ отдавна вече ви чакахъ!"

Зарадвали се другитѣ цвѣтенца, като чу̀ли, че имало кой да ги очака̀ и съ̀ нѣкои думички да ги поздравлѣва. Закланѣли главички тѣ, и почнали едно слѣдъ друго да благодарятъ на съсъ̀ката. А съсъ̀ката се радвала, радвала.

— Ще излизамъ всѣко̀то отъ земята нѣ̀пъ̀рва отъ всички, — казвала си тя, — макаръ отначало да ми е мъ̀чно сама-саминка и да ми е студено. Но̀ затуй пъ̀къ слънцето си знае своята работа. То ме стопля и разсеелява. Ако̀ аз̀ не излѣза по̀ръ̀ка на мацѣхата си пъ̀рва изпо̀дъ̀ земята — не бихъ изпитала тъ̀зи радость, не бихъ чу̀ла тъ̀ нѣжни думи . . . Ѐто защо̀ съсъ̀ката се явява нѣй-рано отъ всички.

Приказчицата, казто вижда̀те, е тъ̀рде хубава, но тъ̀, нѣ̀какви сѫказъ̀ и неправдоподобна. Ние знаемъ, че конкинчетѣ, обикновено, се явява по-рано отъ съсъ̀ката, че то е пролѣтно гостенче, а слѣдъ това идатъ съсъ̀ката, минузухарчето, игликата и други.

Евгений Шведеръ